

آگاهی بر عملکرد

چکیده

هدف در این بررسی مشاهده از آگاهی بر عملکرد می باشد.

این آزمایش از نوع طرح های بازگشتی «ABA» و جزو مطالعات موردی (Case study) می باشد. این آزمایش در سه مرحله صورت گرفت، بدین صورت که در هر مرحله آزمودنی با چشم های بسته تعدادی خط را می بایست مابین دو خط افقی به نام های خط پایه و خط معیار رسم می کرد. حالت مطلوب خطوط به اندازه ۱۰ cm، یعنی فاصله بین دو خط پایه و معیار بود. در مرحله دو متغیر مستقل که آگاهی دادن به آزمودنی از عملکردش بوسیله آزماینده بود اعمال شد. نتیجه تجزیه و تحلیل های آماری نشان داد که آگاهی بر عملکرد این آزمودنی تأثیر خاصی نداشته است. البته اجرای این آزمایش خالی از نقاط ضعف نبود.

مقدمه:

هر فرد در طول زندگی روزمره خود با موقعیت های گوناگونی مواجه می شود که باید واکنش های خاصی را از خود بروز دهد. در این میان واکنش فرد نمی تواند در همه موارد خود انگیخته و غریزی باشد، چون در این صورت این تعداد معدودی پاسخ برای تمام واکنش ها موجود می بود. بلکه این واکنش ها به صورت های گوناگون در برابر محرک های متفاوت و حتی در مقابل یک محرک در شرایط متفاوت متغیر است. عوامل متعددی بر روی این تغییرات پاسخ ها نقش دارند که از جمله آنها می توان به یادگیری، آگاهی، عادت ... اشاره کرد.

ادبیات پژوهش

در این پژوهش، هدف بررسی اثر آگاهی روی عملکرد افراد می باشد. پس به نظر لازم می رسد که در رابطه با چند واژه مربوط به این تحقیق توضیحاتی ارائه گردد.

یادگیری: یادگیری را می توان به راه های گوناگون تعریف کرد:

کسب اطلاعات و اندیشه های تازه، عادت های مختلف، مهارتهای متنوع. و راه های گوناگون حل کردن مسایل. هم چنین یادگیری را می توان به صورت کسب رفتار و اعمال پسندیده، یا حتی کسب رفتار و مسایل ناپسند نیز تعریف کرد. پس یادگیری حوزه بسیار گسترده ای را شامل می شود هرگنهان و السون (۱۹۹۷)، ترجمه سیف، (۱۳۷۷) گفته اند «یادگیری یکی از مهمترین زمینه ها در روانشناسی امروز و در عین حال یکی از مشکل ترین مفاهیم برای تعریف کردن است» (ص ۱۸). با این حال معروف ترین تعریف برای یادگیری این است: یادگیری به فرآیند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتاری را که حاصل تجربه باشد گفته می شود و نمی توان آن را به حالت های موقتی بدن مانند آنچه بر اثر بیماری، خستگی، یا داروها پدید می آید، نسبت داد. این تعریف یادگیری از تعریف کیمبل (۱۹۶۱) اقتباس شده است. (سیف، ۱۳۸۰، ص ۳۱)

تعریف گانیه (Gagne، ۱۹۸۵، ترجمه نجفی زند، ۱۳۷۳) از یادگیری به تعریف بالا بسیار شبیه است: «یادگیری تغییری است که در توانایی انسان ایجاد می شود و برای مدتی باقی می ماند و نمی توان آن را به سادگی به فرآیندهای رشد و نمود نسبت داد» (ص ۲۱).

رفتار: رفتار به اعمال و حرکات مختلف درونی و بیرونی فرد گفته می شود.
روانشناسان رفتارها را به دو دسته رفتارهای «آشکار» و «نهان» تقسیم می کنند. (سیف، ۱۳۸۰، ص ۳۳).

همه روانشناسان نیاز دارند که رفتارهای آشکار فرد را مورد مشاهده قرار دهند تا یقین کنند آیا تغییراتی که یادگیری نام دارد در فرد اتفاق افتاده یا نه. (گیج و برلانیر، ۱۹۸۴، ص ۲۵۳)

عملکرد: ما برای کسب اطلاع از میزان یادگیری فرد به رفتار قابل مشاهده یا به اصطلاح دقیقتر به عملکرد او مراجعه می کنیم عملکرد نیز مانند رفتار آشکار به جنبه های قابل مشاهده یادگیری اشاره می کند اما تفاوت آن با رفتار در آن است که رفتار به هر گونه عمل شخص گفته می شود در حالیکه عملکرد به نتیجه عمل فرد اشاره می کند که در ارزشیابی از میزان یادگیری او مورد استفاده قرار می گیرد. (سیف، ۱۳۸۰، ص ۳) عملکرد همان محصول یادگیری است. به قول هلیگارد و باور (۱۹۷۵)، تفاوت بین یادگیری و عملکرد تفاوت بین «دانستن چگونه انجام دادن کاری و انجام دادن آن کار است» (ص ۲). عملکرد فرد از عواملی چون انگیزش و هیجان، شرایط محیطی، خستگی، و بیماری متأثر می شود. (سیف ۱۳۸۰ ص ۳۳)

متن تحقیق:

این آزمایش از نوع بررسی های موردی (Case study) می باشد که در محل آزمایشگاه روانشناسی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی در

مورخه ۸۱/۱۲/۶ بر روی یکی از دانشجویان رشته روانشناسی بالینی صورت پذیرفته است.

فرضیه تحقیق:

فرضیه تحقیق ما بدین صورت است که «آگاهی از عملکرد که به صورت بازخورد توسط آزماینده ارایه می شود بر عملکرد بعدی آزمودنی موثر است» (اثر مثبت دارد)

متغیرهای آزمایش:

این آزمایش در سه مرحله صورت پذیرفت. متغیر مستقل دادن باز خورد از نحوه عملکرد آزمودنی است یعنی میزان فاصله ای که انتهای خط رسم شده بوسیله آزمودنی با خط معیار دارد و متغیر وابسته طول خط های رسم شده است. متغیر مستقل فقط در مرحله دوم اعمال می گردد.

شیوه اجرا و طرح آزمایش:

این آزمایش در قالب طرحهای بازگشتی و تک آزمودنی از نوع «ABA» می باشد. مرحله اول آزمایش که مرحله «A» است، مرحله بررسی وضعیت نرخ پایه است، که در آن به مشاهده عملکرد آزمودنی در حالت عادی پرداخته می شود. در مرحله ۲ متغیر مستقل اعمال می گردد که در آن «B» می گویند. مرحله سوم مرحله بازگشت به «A» است و ما دوباره به مشاهده عملکرد آزمودنی. بدون اعمال متغیر مستقل، می پردازیم. ابزار مورد نیاز برای استفاده در این آزمایش «سه برگ کاغذ شطرنجی میلیمتری» یک عدد مداد، یک عدد چشم بند، و دو عدد خط کش می باشند.

شیوه اجرا:

در ابتدا روی هر سه صفحه کاغذ شطرنجی میلیمتری، دو خط به موازات هم و به فاصله ۱۰cm رسم می کنیم. البته در هنگام رسم این دو خط باید این نکته را در نظر داشت که مداد را زیاد فشار ندهیم تا اثر آن روی کاغذ قابل لمس نباشد، آزمودنی و آزماینده هر دو پشت یک میز روبروی هم می نشینند و جای آزمودنی باید راحت بوده و وی نیز بر میز تسلط داشته باشد. حال صفحه های شطرنجی را جلوی وی می گذاریم چشم بند را به وی می دهیم تا چشمانش را کاملاً بپوشاند تا نتواند صفحه شطرنجی را ببیند. یکی از خطوط رسم شده خط پایه و دیگری خط معیار نام دارند.

دستورالعمل به آزمودنی:

این آزمایش است برای بررسی عملکرد شما و اثر آگاهی بر روی آن. البته از شما می خواهیم که چشم بند را روی چشمان خود به گونه ای قرار دهید که جلوی دید شما را کاملاً بگیرد. بعد مداد را در دست خود بگیرید. از خط پایه که من نوک مداد در دست شما را روی آن قرار می دهیم به سمت بالا و خط معیار خطی رسم کنید. شما به هیچ وجه اجازه اینکه دست خود را در هنگام رسم خط بلند کنید و دوباره دنباله خط را بکشید ندارید. ابتدا ۵ خط را به صورت تمرینی رسم می کنید، که در این حالت من خط کشی را روی خط معیار برای آگاهی شما نگه خواهیم داشت. پس از آن باید ۲۰ خط رنگی هم رسم کنید. منتهی این ۲۰ خط را بدون اینکه از محل خط معیار آگاهی داشته باشید رسم خواهید کرد. خط کشی روی خط پایه است که من آن را برای شما در تمام مراحل نگه می دارم تا محل خط پایه را تشخیص دهید.»

مرحله ۱: ابتدا دو خط کش را روی خط معیار و پایه قرار می دهیم و با دست نگه می داریم تا جابجا نشوند. مداد را به دست آزمودنی می دهیم. سپس از او می خواهیم که از خط پایه به خط معیار ۵ خط را به عنوان تمرین رسم کند. البته قبلاً باید دستورالعمل آزمایش را به وی بدهیم.

بعد از اینکه آزمودنی ۵ خط تمرینی را رسم کرد خط کشی را که روی خط معیار نگه داشته بودیم، برمی داریم و آزمودنی باید ۲۰ خط را خودش بکشد. در جریان این کار ما فقط نوک مدادش را روی خط پایه قرار می دهیم و به او چیزی درباره عملکردش نمی گوئیم. پس از اینکه این ۲۰ خط را کشید اگر آزمودنی خسته بود و نیازی به استراحت داشت می تواند چشم بند را بردارد و به استراحت پردازد.

مرحله ۲: مرحله ۲ نیز مانند مرحله اول می باشد، با این تفاوت را در این مرحله بعد از کشیدن هر خط بوسیله آزمودنی، آزمایشنده بازخوردی از نحوه عملکرد آزمودنی به وی می دهد. این بازخورد به صورت بیان فاصله انتهای خط رسم شده بوسیله آزمودنی با خط معیار، توسط آزمایشنده می باشد به عبارتی متغیر مستقل که همان بازخورد طول خط است، فقط در مرحله ۲ اعمال می شود.

مرحله ۳: این مرحله کاملاً مانند مرحله یک اجرا می شود و مانند مرحله نیست که بازخورد داده شود نکاتی را که در انجام این آزمایش مطرح اند به قرار زیر می باشند:

۱- میزان انحنای خطوط اهمیتی ندارد فقط فاصله بین نقاط شروع و پایان ملک عملکرد هستند.

۲- متغیر مستقل فقط در مرحله ۲ اعمال می گردد.

۳- در بین مراحل اگر آزمودنی خسته شده، می تواند در انتهای هر مرحله چشم بندش را بردارد و استراحت کند.

۴- می توانیم برای اینکه خط ها روی هم رسم شوند یا فاصله شان زیاد نگردد، نقطه شروع را برای آزمودنی مشخص و تعیین نماییم.

۵- هیچ گاه نباید آزمودنی خطی را ناپیوسته رسم کند.

۶- کشیدن خط می باید از پایین به بالا باشد، به صورتی که آزمودنی در رسم خطوط راحت نباشد. چون اگر راحت باشد، نوعی مهارت سنجی است. اما ما فقط می خواهیم تغییر عملکرد را بر اثر داده بازخورد بسنجیم.

نتایج آزمایش :

$$\begin{cases} H_0 : \mu_1 - \mu_2 - \mu_3 = 0 \\ H_1 : \mu_1 - \mu_2 - \mu_3 \neq 0 \end{cases} \quad \text{یا} \quad \begin{cases} H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 \\ H_1 : \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \\ H_1 : \mu_1 < \mu_3 < \mu_2 \end{cases}$$

با توجه به نمرات T استودنت بدست آمده و مقایسه آنها با اعداد جدول در سطوح

۰/۰۱ و ۰/۰۵ با درجات آزادی $d.f = 19$ نتیجه گیری می شود که:

اولاً t های بدست آمده از t های جدول کوچکترند و ثانياً: t های بدست آمده با هم

برابرند پس فرض صفر را با احتمال ۰/۹۹ و ۰/۹۵ تأیید می گردد. یعنی آگاهی روی

عملکرد در این مورد بی تأثیر بوده است.

فرضیه آماری: چون t بدست آمده از جدول از t های محاسبه شده بزرگتر است

فرض صفر مورد تأیید است.

فرضیه تحقیقی: اختلاف معنا دارای بین میانگین ها مشاهده می شود و فرض صفر

تأیید می گردد بنابراین آگاهی بر عملکرد این مورد تأثیری نداشته است.

بحث و تعبیر و تفسیر:

در این آزمایش علی الاصول بایستی فرض خلاف ما مورد تأیید قرار می گرفت (برطبق آزمایشاتی که پیش از این در این زمینه انجام شده است) اما به دلایلی چند فرض صفر ما تأیید شد. از جمله این دلایل را می توان تعداد زیاد دانشجویان حاضر در آزمایشگاه، کمی دقت برای انجام کامل آزمایش، ناواردی آزمایشگر در انجام دقیق و کامل و درست آزمایش دانست.

ضمناً در طرح های «ABA» باید عملکرد موردنظر حتماً حداقل ۵ بار در هر مرحله تکرار شود تا آزمایش ما صحت عملکردی و اجرایی داشته باشد. این مورد با توجه به ضیق وقت در آزمایش رعایت نشد.

گزارش بالینی:

آزمودنی در این آزمایش واقعاً شگفت انگیز جالب عمل می نمود. دستانی به سان خط کش داشت و هیچ چیزی نمی توانست موجبات حواسپرتی وی را فراهم کند. خطوط را با دقتی کم نظیر رسم می کرد و در سه مرحله تمامی خطوط را نزدیک به خط معیار رسم می نمود. آزمایشگر حتی برای اطمینان چند دفعه چشم بند وی را امتحان کرد. اما مشکلی در چشم بند نبود. فقط مشکل آزمودنی بود که بسیار دقیق عمل می نمود، ناگفته نماند این آزمودنی در بقیه کارهای خود نیز به همین صورت دقیق و با ظرافت عمل می نماید.

پیوست ها:

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

میانگین:

$$s = \sqrt{\frac{\sum X^2}{n} - \left(\frac{\sum X}{n}\right)^2}$$

انحراف استاندارد:

تفاوت میانگین ها:

$$\bar{X}d = \frac{sd}{n}$$

$$sd = \sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n \times (n-1)}}$$

آزمون t استردنت:

$$t = \frac{|\bar{X}d|}{\frac{sd}{\sqrt{n}}}$$

درجه آزادی:

$$d.f = n - 1$$

N	x_1	x_2	x_3	x_1^2	x_2^2	x_3^2	d_1 $x_2 - x_1$	d_2 $x_3 - x_1$	d_1^2	d_2^2
1	100	82	105	10000	6724	11025	-18	+5	324	25
2	116	86	110	13456	7396	12100	-30	-6	900	36
3	118	106	112.5	13924	11236	12656.25	-12	-5.5	144	30.25
4	123	99	124.8	15129	9801	15575.04	-24	+1.8	576	3.24
5	111	83.5	98	12321	6972.25	9604	-27.5	-13	756.25	169
6	98	93	107	9604	8649	11449	-5	+9	25	81
7	95	105	107	9025	11025	11449	+10	+12	100	144
8	82	100	110	6724	10000	12100	+18	+28	324	784
9	90	96	103	8100	9216	10609	+6	+13	36	169
10	97	100	103	9409	10000	10609	+3	+6	9	36
11	92	91	112	8464	8281	12544	-1	+20	1	400
12	99	107	109	9801	11449	11881	+8	+10	64	100
13	92	99	104.2	8464	9801	10857.64	+7	+10.2	49	104.04
14	94	101.5	100	8836	10302.25	10000	+7.5	+6	56.25	36
15	81	101	100	6561	10201	10000	+20	+19	400	361
16	78	90	100	6084	8100	10000	+12	+22	144	484
17	90	100	97	8100	10000	9409	+10	+7	100	49
18	89.5	91.5	101	8010.25	8372.25	10201	+2	+11.5	4	132.25
19	88	101.5	91	7744	10302.25	8281	+13.5	+3	182.25	9
20	96.5	101.5	100	9312.25	10302.25	10000	+5	+3.5	25	12.25
N=20	$\sum X_1$ 1930	$\sum X_2$ 1934.5	$\sum X_3$ 2094.5	$\sum X_1^2$ 189068.5	$\sum X_2^2$ 188130.25	$\sum X_3^2$ 360526025	$\sum d_1$ 4.5	$\sum d_2$ 162.5	$\sum d_1^2$ 4213.75	$\sum d_2^2$ 3165.25

اعداد و ارقام به میلی متر می باشند.

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

میانگین ها:

میانگین

میانگین مرحله اول:

$$\bar{X} = \frac{\sum X_1}{n} = \frac{1930}{20} = 96.5$$

میانگین مرحله دوم:

$$\bar{X}_2 = \frac{\sum X_2}{n} = \frac{1934.5}{20} = 96.725$$

میانگین مرحله سوم:

$$\bar{X}_3 = \frac{\sum X_3}{n} = \frac{2024.5}{20} = 104.725$$

جذر واریانس ها:

$$S = \sqrt{\frac{\sum X^2}{n} - \left(\frac{\sum X}{n}\right)^2}$$

جذر واریانس مرحله اول:

$$S_1 = \sqrt{\frac{\sum X_1^2}{n} - \left(\frac{\sum X_1}{n}\right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{189068.5}{20} - \left(\frac{1930}{20}\right)^2} = \sqrt{9453.425 - 9312.25}$$

$$= \sqrt{141.175} = 11.88$$

$$S_1 = 11.88$$

جذر واریانس مرحله دوم:

$$S_2 = \sqrt{\frac{\sum X_2^2}{n} - \left(\frac{\sum X_2}{n}\right)^2}$$
$$= \sqrt{\frac{188130.25}{20} - \left(\frac{1934.5}{20}\right)^2} = \sqrt{9406.51 - 9355.72}$$

$$S_2 = 7.12$$

$$= \sqrt{50.79} = 7.12$$

جذر واریانس مرحله سوم:

$$S_3 = \sqrt{\frac{\sum X_3^2}{n} - \left(\frac{\sum X_3}{n}\right)^2}$$
$$= \sqrt{\frac{360526.29}{20} - \left(\frac{2094.5}{20}\right)^2} = \sqrt{19526.31 - 10967.32}$$

$$S_3 = 92.5$$

$$= \sqrt{50.79} = 7.12$$

تفاوت میانگین ها:

$$\bar{X}_d = \frac{sd}{n}$$

$$sd = \sqrt{\frac{n \sum d^2 - (\sum d)^2}{n(n-1)}}$$

$$sd_1 = \sqrt{\frac{n \sum d_1^2 - (\sum d_1)^2}{n(n-1)}} = \sqrt{\frac{20 \times 4213.75 - (4.5)^2}{20(20-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{84275 - 20.25}{380}} = \sqrt{221.72} = 14.89 \quad sd_1 = 14.89$$

$$sd_2 = \sqrt{\frac{n \sum d_2^2 - (\sum d_2)^2}{n(n-1)}} = \sqrt{\frac{20 \times 3165.03 - (162.5)^2}{20 - (20-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{63300.6 - 26406.25}{380}} = \sqrt{97.09} = 9.85 \quad sd_2 = 9.85$$

$$\bar{X}d_1 = \frac{sd_1}{n} = \frac{14.82}{20} = 0.74$$

$$\bar{X}d_2 = \frac{sd_2}{n} = \frac{9.85}{20} = 0.49$$

آزمون t استودنت:

$$t = \frac{|\bar{X}d_1|}{\frac{sd_1}{\sqrt{n}}} \quad d.f = n - 1 = 20 - 1 = 19$$

$$t_1 = \frac{|\bar{X}d_1|}{\frac{sd_1}{\sqrt{n}}} = \frac{|0.74|}{\frac{14.89}{\sqrt{20}}} = \frac{|0.74|}{3.33} = 2.22 \quad t_1 = 0.22$$

با احتمال $P < 0/05$ و $P < 0/01$ از t بدست آمده اند جدول t کوچکتر است پس

فرض صفر در هر دو سطح تأیید می گردد (t جدول در سطح $P < 0/05$ ، 1.729 و در سطح $P < 0/01$ ، 2.539 است).

$$t_2 = \frac{|\bar{X}d_2|}{\frac{sd_2}{\sqrt{n}}} = \frac{|0.49|}{\frac{9.85}{\sqrt{20}}} = \frac{|0.49|}{2.20} = 0.22$$

با احتمال $P < 0/05$ و $P < 0/01$ از t_2 بدست آمده اند جدول t کوچکتر است پس

فرض صفر در هر دو سطح تأیید می گردد (t جدول در سطح $P < 0/05$ ، 1.729 و در سطح $P < 0/01$ ، 2.539 است).

کتاب نامه:

۱- دلاور- علی- احتمالات و آمار کاربردی در روانشناسی و علوم تربیتی - تهران-

انتشارات رشد-۱۳۸۰

۲- سیف- علی اکبر- روانشناسی (روانشناسی یادگیری و آموزشی)- تهران- آگاه-

۱۳۸۰.

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1
Directory:
Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: sadegh
Keywords:
Comments:
Creation Date: 4/12/2012 12:44:00 AM
Change Number: 1
Last Saved On:
Last Saved By: hadi tahaghoghi
Total Editing Time: 0 Minutes
Last Printed On: 4/12/2012 12:44:00 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 16
Number of Words: 1,911 (approx.)
Number of Characters: 10,898 (approx.)